

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI



**XORIJIY SHARQ TILI
(HINDIY TILI)**

FAN DASTURI

Bilim sohasi: 200000 – San‘at va gumanitar fanlar
Ta‘lim sohasi: 220000 – Gumanitar fanlar
Ta‘lim yo‘nalishi: 60220300 – Tarix (Sharq mamlakatlari va
mintaqalari bo‘yicha)

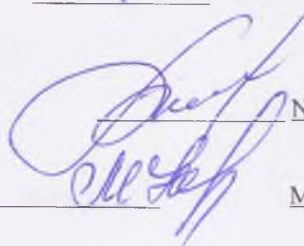
Toshkent – 2025

Sharq xalqlari tillari va adabiyoti
instituti direktori



X.V. Mirzaxmedova

Janubiy Osiyo tillari va adabiyoti
oliy maktabi boshlig'i



N.B. Xodiyeva

ARM boshlig'i

M.Yuldasheva

Fan/modul kodi XShT11868	O'quv yili 2025/2026 2026/2027 2027/2028 2028/2029	Semestr 1,2,3,4,5,6,7,8	ECTS – Kreditlar 10,10, 8, 8, 8, 8, 8, 8	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 8, 8, 8, 8, 8, 8, 8	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Xorijiy sharq tili (hindiy)	768	1272	2040
2.	<p style="text-align: center;">XORIJIY SHARQ TILI (hindiy tili)</p> <p style="text-align: center;">I. Fanni o'qitishdan maqsad</p> <p>Fanning maqsadi: Oliy ta'lim muassasalari talabalariga hindiy tilidan chuqur bilimlar berish asosida A1-B2 darajalariga mos ravishda eshitib tushunish, gapirish, o'qish, yozish va grammatika bo'yicha bilim, ko'nikma va til malakalarini hosil qilish hamda oliy ta'lim muassasalari (magistratura) va oliy ta'limdan keyingi bosqichga maqsadli tayyorlashdan iboratdir.</p> <p>Fanning vazifasi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o'qitish soddadan murakkabga tamoyiliga asoslanib, hindiy tilining nazariy va amaliy asoslari haqida atroflicha bilim berish, ularda hindiy tilida erkin va mustaqil mushohada yuritish, egallagan bilim va ko'nikmalarini amalda qo'llash malakasini shakllantirish; - hindiy tili darslarida turli nutqiy vaziyatlarga taalluqli bo'lgan autentik kasbiy-yo'naltirilgan fikrlarning asosiy mazmunini bir marotaba eshitishda to'liq tushunish va zaruriyat tug'ilganda undan aniq ma'lumotni ajratish; - ro'y berayotgan voqea-hodisalar haqidagi yangiliklar va reportajlarni, shuningdek, ko'pgina filmlar mazmunini tushunish, kasbiy-yo'naltirilgan kommunikativ vaziyatlarga taalluqli erkin va standart dialoglarda ishtirok etish; - o'z ona tili va hindiy tilida o'qilgan yoki tinglangan ko'pgina autentik fikrlar (diskurs) asosida tilga oid, nutqiy va mazmuniy tayanchlardan foydalangan holda kasbga yo'naltirilgan ma'lumotlarni ifodalash uchun til materiallarning barcha turlarini yaratish; - soha bo'yicha ilmiy-tadqiqot olib borish ko'nikmalarini hosil qilish hamda 			

tarjima nazariyasi va amaliyotiga oid ko'nikmalarga ega bo'lish.

Xorijiy tajribaga muvofiqligi: Mazkur fan dasturi xalqaro tan olingan reytinglarda birinchi top 300 talik ro'yxatga kiruvchi Cambridge University (QS 5 THE 6) xorijiy tajribasini inobatga olgan holda takomillashtirildi.

<https://www.cambridgeinternational.org/Images/569676-november-2023-mark-scheme-paper-01.pdf>

II. Asosiy amaliy qism (amaliy mashg'ulotlar)

(Ibrat farzandlari platformasida berilgan darslar semestr mavzulariga mos ravishda joriylantiriladi)

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish yuzasidan oliy maktab tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar dars jarayonida olgan bilim va ko'nikmalarini amaliy topshiriqlar, mashqlar, grammatik masalalarni keyslar va organayzerlar orqali bajarish natijasida yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan foydalanish, ilmiy maqolalar va tezislarni chop etish orqali talabalar bilimini oshirish, mavzular bo'yicha taqdimotlar va ko'rgazmali qurollar tayyorlash, foydalanish va boshqalar tavsiya etiladi.

A1 BOSHLANG'ICH DARAJA (1-SEMESTR)

1-mavzu. "Xorijiy sharq tili" (hindiy tili) fanining mazmuni, predmeti va metodi. Hindiy tilining tarixi va shakllanish bosqichlari

"विदेशी पूर्वी भाषा" (हिंदी भाषा) विषय की विषयवस्तु, विषय और विधि। हिंदी भाषा का इतिहास और विकास की अवस्थाएँ

Grammatika: Hindiy tilining tarixi va shakllanish bosqichlari. Hindiy tilining nazariy-metodologik manbalari haqida umumiy ma'lumotlar

Yozish: Mavzuga doir ma'lumotlarni to'plash (internet va ARM yordamida)

O'qish: Mavzuga doir ma'lumotlarni mutolaa qilish (internet va ARM yordamida)

Gapirish: Mavzuga doir ma'lumotlarni gapirib berish (internet va ARM yordamida)

2-mavzu. Hindiy tilida fonetikasi

हिंदी भाषा की वर्ण और वर्तनी

Grammatika: Hindiy tili tovushlari va harflari. Unli tovushlar va ularning ifodalanishi. Talaffuzi o'zbek tiliga o'xshash tovushlar, a, ā, u, ū, e tovushlarining undoshlardan so'ng yozilishi. [A:5, 6-7]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:5, B.8-9]

O'qish: Berilgan so'z va qisqa jummalarni talaffuz qilish va yodlash [A:1, B.5]

Tinglab tushunish: Yangi so'zlar va jummalarni tinglash hamda berilgan

vazifalarni bajarish [A:1, B. 6-8; Q: 34]

Gapirish: Hindiy tilida tanishuv mavzusida suhbatlashish. “बातचीत” [A:1, B. 10-14]

3-mavzu. Tanglay tovushlari. Matralar

मूर्धन्य धनियाँ। मात्राएँ

Grammatika: Serebral tovushlar. h va j undosh tovushlari. E va v yarim unililari. O, u, o' unililarining undoshlardan so'ng ifodalanishi. [A:5, B.17-19]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:5, B.18,19]

O'qish: Berilgan so'zlarni to'g'ri o'qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:5, 19-21;]

Tinglab tushunish: Berilgan so'zlar, jummalarni tinglash va yodlash, talaffuz mashqlarini bajarish. [A:1, B.14; Q: 34]

Gapirish: “Salomlashish” mavzusida dialog qilish hamda “Darsda” mavzusida yangi so'z va jumlar o'rganish. “बातचीत” [Q:34; Q: 36; Q: 43]

4-mavzu. Nafas undosh tovushlari. Diftonglar. Viram

महाप्राण व्यंजन। संयुक्त स्वर। विराम

Grammatika: Nafas undosh tovushlari. a' va a° diftonglarining undoshlardan so'ng ifodalanishi. Viram. Undoshlarning birikib kelishi. Ligatura. [A:5, B.24-40]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, diktant yozish. [A:1, B.21-32; A:5, B.24-40]

O'qish: Mashqlarda berilgan so'z va jummalarni ifodali o'qish hamda berilgan vazifalarni bajarish. [A:1, B.21-32; A:5, B.24-40]

Tinglab tushunish: Mavzuga doir audio mashg'ulotlarni tinglash va berilgan vazifalarni bajarish, diktant yozish. [Q: 34; Q:36, Q:43]

Gapirish: “Xonada” (“कमरे में”), “Oila” (“परिवार”), “Do'konda” (“दुकान में”) mavzularida berilgan yangi so'zlar asosida suhbatlashish. “बातचीत” [Q:34; Q:43]

5-mavzu. Hindiy alifbosining o'ziga xos xususiyatlari

हिंदी वर्णमाला की विशेषताएँ

Grammatika: Burun unli tovushlari. N burun undosh tovushi. O'zlashma tovushlar va ularning yozilishi. Hindiy tili alifbosi. Visarga. Ayrim tovushlarning xususiyatlari. Urg'u [A:5, B.41-56]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, diktant yozish [A:1, B.33-36; A:5, B.41-56]

O'qish: Berilgan so'zlar hamda qisqa jummalarni ifodali o'qish va berilgan vazifalarni bajarish. [A:1, B.33-36; A:5, B.41-56; A:7, B. 24]

Tinglab tushunish: Berilgan jummalarni tinglash, yod olish va berilgan vazifalarni bajarish [A:1, B.37-41; Q:34, Q:36, Q:43]

Gapirish: Berilgan so'zlar va jumlar asosida dialog qilish. “बातचीत”. [A:1, B. 37-48; Q:34; Q:43]

6-mavzu. Grammatika. Morfologiya व्याकरण और शब्द-विचार

Grammatika: Kishilik olmoshlari. Ko'rsatish olmoshlari. "होना" fe'lining hozirgi zamon sodda shakli. Sodda darak gaplarda so'zlarning tartibi. So'roq gaplar. Tasdiq va inkor ma'nolarini anglatilishi. Otlarning jinsi. [A:5, B.57-63]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, diktant yozish va qisqa jumlar tuzish [A:1, B.42-57; A:5, B.63-73]

O'qish: Dialogni ifodali o'qish, yangi so'zlarni o'rganish va berilgan vazifalarni bajarish. "बातचीत - 1" [A:1, B.43-56; A:5, B.63-66]

Tinglab tushunish: Yangi dialogni tinglash va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36, Q:43, Q:34]

Gapirish: "मेरा कमरा", "मेरे घर में", "मेरा परिवार" mavzularida suhbatlashish. Og'zaki nutqni rivojlantirish uchun qo'shimcha mashqlar bajarish. Tez aytishlar o'rganish. [Q:34; Q:36; Q:43]

A1 BOSHLANG'ICH DARAJA (2-SEMESTR)

1-mavzu. Fe'l. Mayl. Kelishik क्रिया। वृत्ति। कारक

Grammatika: Infinitiv. Fe'l asosi. Buyruq mayli. Murojaat kelishigi [A:1, B.57-62; A:5, B.74-83; A:7, B.29-31]

Yozish: Mavzuga oid mashq va topshiriqlarni bajarish, diktant yozish, dialog tuzish [A:1, B.57-62; A:5, B.74-83; A:7, B.29-31]

O'qish: Berilgan dialogni ifodali o'qish, yangi so'zlarni o'rganish, vazifalarni bajarish. "बातचीत - 2". [A:5, B.78-80]

Tinglab tushunish: Berilgan mashqlar va dialogni tinglash hamda vazifalarni bajarish [Q:34; Q:43]

Gapirish: Dialog asosida suhbatlashish, dars jarayonini hindiy tilida sahnalashtirish. Nutqni rivojlantirish mashqlari. [Q:36]

2-mavzu. Hindiy tilida son. Olmoshlar वचन. सर्वनाम

Grammatika: Otlarning ko'pligini yasash. Ko'plikni anglatuvchi leksik ko'rsatkichlar. Egalik olmoshlari. [A:5, B.84-88;]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, jumlar tuzish

O'qish: Berilgan dialogni ifodali o'qish va unga doir vazifalarni bajarish. "बातचीत - 3" [A:5, B.88-95]

Tinglab tushunish: Dialogni tinglash va belgilangan vazifalarni bajarish, "सड़क पर" audiosini tinglash va gapirib berish. [Q:34, Q:43]

Gapirish: Dialogni gapirib berish, "सड़क पर" mavzusida suhbatlashish.

Mavzuga doir yangi soʻzlarni oʻrganish va nutqda qoʻllash. [Q:36]

3-mavzu. Otlarning kelishiklari. Koʻmakchi

कारक. परसर्ग

Grammatika: Vositali kelishik asosini yasash. Sodda ort koʻmakchilar. का ort koʻmakchisi. [A:5, B.96-101;]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, diktant yozish, “मेरा कमरा”, “अपने बारे में” mavzulariga insho yozish. [A:1, B.70-77]

Oʻqish: “बातचीत - 4”. Dialogni ifodali oʻqish va berilgan vazifalarni bajarish, yangi soʻzlar ustida ishlash. [A:5, B.101-107;]

Tinglab tushunish: “परिवार के बारे में” audioni tinglash va unga doir vazifalarni bajarish. [A:1, B.76-77; Q:34, Q:43]

Gapirish: “मेरा घर”, “मेरा परिवार” mavzularida gapirish. Nutqni rivojlantiruvchi qoʻshimcha mashqlar. [Q:36]

4-mavzu. को, में, से, पर, तक ort koʻmakchilari. Sifat. Toʻldiruvchi.

को, में, से, पर, तक परसर्ग. विशेषण। कर्म

Grammatika: को ort koʻmakchisi. में ort koʻmakchisi. से ort koʻmakchisi. पर ort koʻmakchisi. तक ort koʻmakchisi. Sifat. Toʻldiruvchi. [A:5, B.108-115;]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, diktant va insho yozish [A:5, B.116-122;]

Oʻqish: “हमारा देश” matnini oʻqish va berilgan vazifalarni bajarish, yangi soʻzlarga gap tuzish.

Tinglab tushunish: “सुनीता का परिवार” dialogni tinglash va berilgan vazifalarni bajarish [A:1, B. 77-82; Q:34; Q:43]

Gapirish: “Bizning oilam” (“हमारा परिवार”), “Bizning shahrimiz” (“हमारा नगर”) mavzularida gapirish. Berilgan dialogni gapirish. [A:1, B.83]

5-mavzu. Olmoshlarning kelishigi

सर्वनाम के कारक

Grammatika: Olmoshlarning kelishigi. Kishilik olmoshlarining vositali kelishigi. Koʻrsatish olmoshlarining vositali kelishigi. Soʻroq olmoshlarining vositali kelishigi. Obyekt kelishigi. [A:5, B.128-135;]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, diktant va insho yozish. [A:5, B.136-146;]

Oʻqish: “भौजनालय में” matnini ifodali oʻqish va berilgan vazifalarni bajarish A:5, B.136-137;]

Tinglab tushunish: Berilgan yangi soʻz va birikmalarni tinglash, “कुमार परिवार”, “मेरे घर में” matnlarini tinglash va berilgan vazifalarni bajarish. [A:1, B. 83-97]

Gapirish: “Doʻstimning oilasi”, “Mening uyim” va boshqa tasodifiy

mavzularda gapirish a savollarga javob berish. [A:1, B.97]

6-mavzu. Sifatdosh. Zamon. Qo'shma va murakkab ort ko'makchilar
क्रियाविशेषण। काल। संयुक्त परसर्ग

Grammatika: Sodda notugal sifatdosh. Oddiy hozirgi zamon. "होना" fe'lining hozirgi zamon sodda va murakkab shakli. Qo'shma ort ko'makchilar. Murakkab ort ko'makchilar. [A:5, B.147-153]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, diktant va insho yozish [A:5, B.155-164;]

O'qish: "हमारी इंस्टीट्यूट" matnini ifodali o'qib, tarjima qilish va berilgan vazifalarni bajarish. [A:5, B.154-155]

Tinglab tushunish: "हमारे घर में" matnini tinglash, yangi so'zlarga gap tuzish va berilgan vazifalarni bajarish [A:1, B.105-109]

Gapirish: Berilgan matnni gapirib berish va og'zaki savollarga javob berish. "Mening kun tartibim" mavzusida gapirish. [A:5, B.162;]

A2 BOSHLANG'ICH - O'RTA DARAJA (3-SEMESTR)

1-mavzu. Yuklama. Gapda so'z tartibi

अव्यय। वाक्य का शब्द क्रम

Grammatika: Kuchaytiruv yuklamalari. Sodda yoyiq gaplarda so'zlarning tartibi. Gap bo'laklarining moslashuvi. [A:5, B.165-171]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, insho yozish [A:5, B.172-177;]

O'qish: "मेरा मित्र" matnini o'qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:5, B.171-173;]

Tinglab tushunish: "राजेश का दिन" matnini tinglash va berilgan vazifalarni bajarish [A:1, B.113-117]

Gapirish: Berilgan matnni gapirib berish. "Mening do'stim", "Mening kunim" mavzularida gapirish. Dialoglar tashkil qilish. [A:5, B. 113-117; A:1, B.115]

2-mavzu. Son

संख्या

Grammatika: Sanoq sonlar. Tartib sonlar. Jamlovchi sonlar. "होना" fe'lining o'tgan zamon sodda shakli. [A:5, B.178-181]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, sonlarni yozish [A:5, B.183-190; A:1, B.112]

O'qish: "पहले और अब" matnini o'qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:5, B.181-183]

Tinglab tushunish: Dialogni tinglash, mazmunini gapirib berish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36; Q:43]

Gapirish: Berilgan matnni gapirib berish va savollarga javob berish

3-mavzu. Oddiy o'tgan zamon. Ravishdosh

सामान्य भूतकाल। क्रियाविशेषण

Grammatika: Oddiy o'tgan zamon fe'li. "हीना" fe'lining o'tgan zamon murakkab shakli. Ravishdosh. [A:5, B.191-193]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:5, B.196-201]

O'qish: "एक बूढ़ी स्त्री की कहानी" matnini o'qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:5, B.194-195]

Tinglab tushunish: Tanlangan matnni tinglash, mazmunini gapirib berish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36; Q:43]

Gapirish: Tanlangan matnni gapirib berish va savollarga javob berish [A:7, B.33-37]

4-mavzu. Kelasi zamon. Shartli gaplar

सामान्य भविष्यकाल। संकेतसूचक वाक्य

Grammatika: Oddiy kelasi zamon. Shartli gaplar. [A:5, B.202-204]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:5, B.207-212]

O'qish: "एक कारखाने के क्लब में" matnini o'qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:5, B.204-206]

Tinglab tushunish: "नेपाल की यात्रा" dialogni tinglash, tarjima qilish va berilgan vazifalarni bajarish, audio diktant yozish. [A:1, B.124-129; Q:36; Q:43]

Gapirish: Berilgan matnni gapirib berish va savollarga javob berish. Dialog tuzish. "Mening sayohatim" mavzusida gapirib berish. [A:1, B.129]

5-mavzu. Tugal o'tgan zamon

पूर्ण भूतकाल

Grammatika: Sodda tugal sifatdosh. Tugal o'tgan zamon. [A:5, B.213-217]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish. Tanlangan mavzu bo'yicha insho yozish. [A:5, B.223-224]

O'qish: "एक रेल यात्रा की कहानी" matnini o'qish va berilgan vazifalarni bajarish. Yangi so'zlarni o'rganish [A:5, B.220-227]

Tinglab tushunish: "दिल्ली" matnini tinglash va berilgan vazifalarni bajarish, yangi so'zlarga jumalalar tuzish [Q: 34; Q:43; A:1, B.131-136]

Gapirish: Matnni gapirib berish. "Dehli shahri", "Dehlining tarixiy va zamonaviy joylari", "O'zbekistonning diqqatga sazovor joylari" mavzularida gapirish. [A:1, B.136]

6-mavzu. Gapda ega kesim moslashuvi. Ergash gaplar

उद्देश्य और विधेय की एकरूपता

Grammatika: Kesimlarning ega bilan moslashuvi. [A:5, B.217]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, qo'shimcha mashqlarni bajarish. [A:5, B.223-234]

O'qish: Berilgan qo'shimcha matn va dialoglarni o'qib, tarjima qilish va berilgan vazifalarni bajarish [A:1, B.137-140; A:5, B.231-234]

Tinglab tushunish: Berilgan matnini tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [A:1, B.137, 139; Q:34; Q:43; Q:36]

Gapirish: "O'zbekistonning eng mashhur shaharlari", "Do'stlar bilan qiziqarli sayohatimiz" mavzularida suhbat. [A:1, B.136, 140]

B1 O'RTA DARAJA (4-SEMESTR)

1-mavzu. Tugal hozirgi zamon. "मिलना" fe'lining xususiyatlari पूर्ण वर्तमान काल। "मिलना" के गुण

Grammatika: Tugal hozirgi zamon. "मिलना" fe'lining xususiyatlari [A:5, B.235-240]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:5, B.242-247]

O'qish: "भारत की राजधानी" matnini o'qib, tarjima qilish va berilgan vazifalarni bajarish [A:5, B.240-242]

Tinglab tushunish: "Buxoro" ("बुखारा") matnini tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish, matnga oid savollarni tinglab, javob berish [A:1, B.141-146; Q:34; Q:43]

Gapirish: Berilgan matnlar asosida erkin gapirish, suhbatlashish yoki sahna ko'rishinishi tashkil qilish. [A:1, B.146]

2-mavzu. Uzoq o'tgan zamon fe'li पूर्ण भूतकाल

Grammatika: Uzoq o'tgan zamon fe'li. [A:5, B.248-252]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:5, B.254-260]

O'qish: "प्रेमचंद" matnini o'qish, tarjima qilish va matn asosida berilgan vazifalarni bajarish [A:5, B.252-257]

Tinglab tushunish: "Samarqand" ("समरकंद") va "Toshkent" ("ताशकंद") matnlarini tinglab tushunish, matnga oid savollarni ham tinglab, javob berish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:34; Q:43; A:1, B.147-159]

Gapirish: Matnlarni gapirib berish va O'zbekiston hamda Hindistonning mashhur shaharlari haqida suhbatlashish. Og'zaki nutqni rivojlantirish uchun qo'shimcha mashqlar bajarish. [Q:36]

3-mavzu. Protsessiv sifatdosh

घटमान कृदंत

Grammatika: Hozirgi protsessiv zamon. O'tgan protsessiv zamon. [A:5, B.262-266]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, gap tuzish, diktant va insho yozish. [A:5, B.269-271]

O'qish: "हवाई जहाज़ में" matnini ifodali o'qish, tarjima qilish va berilgan

vazifalarni bajarish [A:5, B.266-275]

Tinglab tushunish: “मेरी दिनचर्या” matnini tinglab tushunish, soatlarning ishlatilishini tinglash, o‘rganish va berilgan vazifalarni bajarish. “कौआ और लोमड़ी” va “शेर और चूहा” hikoyalarini ham tinglab tushunish va mazmunini gapirish. [A:1, B.160-167; Q:34; Q:43]

Gapirish: Berilgan matnlar asosida gapirish. “Mening kun tartibim” mavzusida gapirib berish va savollarga og‘zaki javob berish. [A:1, B.168]

4-mavzu. Qo‘shma fe‘llar

संयुक्त क्रिया

Grammatika: Ot tarkibli qo‘shma fe‘llar. Fe‘l tarkibli qo‘shma fe‘llar. Qo‘shma potensial fe‘llar. [A:5, B.276-278]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, tanlangan mavzuda insho yozish. [A:5, B.282-288]

O‘qish: “ताशकंद की सैर” matnini o‘qib, tarjima qilish va berilgan vazifalarni bajarish [A:5, B.279-282]

Tinglab tushunish: “टेलीफोन पर” va “फोन पर” dialoglarini tinglab tushunish hamda ularga oid savollarga javob berish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:34; Q:43; A:1, B.170-181]

Gapirish: “Telefonda suhbat” (“फोन पर बातचीत”) va “Mening ertangi rejalarim” (“कल के लिये मेरी योजनाएँ”) mavzularida gapirib berish va matn tuzish. [A:1, B.182]

5-mavzu. Qo‘shma intensiv va kompletiv fe‘llar. Sifat darajalari

यौगिक और समाप्तिबोधक संयुक्त क्रियाएँ। विशेषण की अवस्थाएँ

Grammatika: Qo‘shma intensiv fe‘llar. Qiyosiy daraja. Ortirma daraja. Qiyosiy tuzilma. Qo‘shma kompletiv fe‘llar. [A:5, B.289-312]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, berilgan mavzuda insho yozish. [A:5, B.297-302]

O‘qish: “फुटबाल-मैच” matnini o‘qib, tarjima qilish va berilgan vazifalarni bajarish, yangi so‘zlarni o‘rganish [A:5, B.294-296]

Tinglab tushunish: “उज्बेकिस्तान और भारत” matnini tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:34; Q:43; A:1, B.183-188]

Gapirish: Berilgan matnlar asosida gapirish, savollarga javob berish. “मेरा सच्चा मित्र” mavzusida matn tayyorlash va gapirib berish. [Q:36; A:1, B.189]

6-mavzu. Oy, hafta kunlari va vaqtning ifodalanishi

महिने, सप्ताह के दिन और समय का अभिव्यक्ति

Grammatika: Oy, hafta kunlari va vaqtning ifodalanishi [A:5, B.323-329]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, insho yozish, kun tartibi haqida yozish. [A:5, B.330-331]

O‘qish: “खरीदारी” matnini o‘qib, tarjima qilish va berilgan vazifalarni

bajarish, qo'shimcha matn yoki hikoyani o'qib tarjima qilish, yangi so'zlarni o'rganish [A:5, B.312-321; A:7, B.40]

Tinglab tushunish: "ताजमहल" va "उज़्बेकिस्तान से चिट्ठी" matnlari audiolarini tinglab tushunish, savollarga javob yozish va berilgan vazifalarni bajarish. [Q:34; Q:43; A:1, B.190-203]

Gapirish: Audio va video mashg'ulotlar mavzulari bo'yicha gapirish. "Bozorda" mavzusida gapirib berish. Berilgan mavzuda jonli muhit yaratish va suhbatlashish. [Q:36]

B1 O'RTA DARAJA (5-SEMESTR)

I-mavzu. Nisbat. Ravish

वाच्य। क्रियाविशेषण

Grammatika: Majhul nisbat. Shaxsiz nisbat. Ravish va uning turlari [A:4, B.6-11]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish. Insho yozish [A:4, B.13-17]

O'qish: "एक बड़े चिड़ियाघर के छोटे निवासी" matnini o'qib, tarjima qilish va berilgan vazifalarni bajarish. Yangi so'zlarni o'rganish [A:4, B.11-13]

Tinglab tushunish: Berilgan matnni tinglash va unga doir vazifalarni bajarish [A:1, B.201-203; Q:34; Q:43]

Gapirish: "Hayvonot bog'ida" mavzusida gapirish. Dialoglar tuzish. [Q:36]

2-mavzu. Mayl. Ergash gaplar

वृत्ति। मिश्रित उपवाक्य

Grammatika: Istak maylining sodda shakli. Istak mayli sodda shaklining majhul nisbati. To'ldiruvchi ergash gap. Maqsad ergash gapli qo'shma gap [A:4, B.17-22]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:4, B.27-36]

O'qish: "नई दुनिया की यात्रा" matnini o'qib, tarjima qilish va berilgan vazifalarni bajarish [A:4, B.22-27]

Tinglab tushunish: "बस में" dialogini tinglab tushunish, savollarga javob berish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:34; Q:43; A:1, B.224-208]

Gapirish: Berilgan hikoyani gapirib berish. "Avtobusda" mavzusida suhbatlashish. [A:1, B.211]

3-mavzu. Infinitiv. Zaruratni anglatuvchi infinitivli gaplar

क्रिया का साधारण रूप। आवश्यकता बोधक क्रिया

Grammatika: Infinitivning fe'llik xususiyatlari. Infinitivning otlik xususiyatlari. Infinitivning sintaktik funksiyalari. Zaruratni anglatuvchi infinitivli gaplar [A:4, B.36-40]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish. Insho yozish [A:4, B.44-48]

O'qish: "डाक्टर के पास" matnini o'qib tarjima qilish va berilgan vazifalarni bajarish [A:4, B.40-54]

Tinglab tushunish: "साहित्यिक सम्बंध" va "डाक्टर के पास" matnini tinglab tushunish, savollarga javob berish va berilgan vazifalarni bajarish. [A:1, B.209-211; Q:36]

Gapirish: Berilgan matni gapirib berish, "Doktor huzurida", "Bemor va shifokor" mavzularida dialog qilish. [Q:36]

4-mavzu. "-वाला" so'z yasovchi morfemasi "वाला" शब्द निर्माण प्रत्यय

Grammatika: "-वाला" so'z yasovchi morfemasi [A:4, B.54-59]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, insho yozish [A:4, B.63-69]

O'qish: "मध्य एशिया और भारत के पुराने सम्बन्धों के इतिहास से" matnini o'qib, tarjima qilish va berilgan vazifalarni bajarish [A:4, B.59-62]

Tinglab tushunish: B1 darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36]

Gapirish: "Hindiston va O'zbekiston o'rtasidagi aloqalar" mavzusida suhbatlashish. [A:4, B.59]

5-mavzu. Hindiy tilida sifatdoshlar. Murakkab sifatdosh हिन्दी में कृदन्त। संयुक्त कृदन्त

Grammatika: Sodda sifatdosh. Murakkab sifatdosh. Murakkab sifatdoshlarning sintaktik funksiyalari. Murakkab sifatdosh - aniqlovchi vazifasida. Majhul sifatdosh. Qo'shma ot kesim. Murakkab sifatdosh - qo'shma ot kesimning ot qismi vazifasida. [A:4, B.69-75]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:4, B.80-89]

O'qish: "गोदान" matnini o'qib, tarjima qilish va berilgan vazifalarni bajarish [A:4, B.76-80]

Tinglab tushunish: B1 darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36]

Gapirish: Berilgan matn yoki hikoyani gapirib berish. [Q:36]

6-mavzu. Shart mayli. Shart ergash gapli qo'shma gaplar संकेतार्थक वृत्ति। शर्तवाचक उपवाक्य

Grammatika: Shart mayli. Shart mayli sodda shaklining majhul nisbati Shart ergash gapli qo'shma gaplar. [A:4, B.89-94]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish, insho yozish [A:4, B.100-107]

O'qish: "चैननगर के चार बेकार" matnini o'qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:4, B.95-100]

Tinglab tushunish: B1 darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36]

Gapirish: Tanlangan tasodifiy mavzuda gapirish. Berilgan hikoyani so'zlab berish.

BI O'RTA DARAJA (6-SEMESTR)

1-mavzu. Davomiy tus. Sabab ergash gapli qo'shma gaplar लगातारता बोधक क्रिया। कारणवाचक उपवाक्य

Grammatika: Davomiy tus. Davomli holatning ifodalanishi. Sabab ergash gapli qo'shma gaplar [A:4, B.107-111]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish. Insho yozish. [A:4, B.115-123]

O'qish: "भारत की स्वतंत्रता के प्रथम संग्राम के महावीर", "संग्राम के श्रीगणेश का कारण" va "महारानी लक्ष्मीबाई" matnlarini o'qib, tarjima qilish va berilgan vazifalarni bajarish [A:4, B.]

Tinglab tushunish: B1 darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36]

Gapirish: "O'zbekistonning mashhur qahramonlari" mavzusida gapirish.

2-mavzu. Davomli - progressiv tus. Qiyosiy ergash gapli qo'shma gaplar लगातारता - प्रगतिशील बोधक क्रिया। तुलनात्मक उपवाक्य

Grammatika: Davomli - progressiv tus. Qiyosiy ergash gapli qo'shma gaplar [A:4, B.123-127]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish. Insho yozish. [A:4, B.130-136]

O'qish: "भारत का समुद्री मार्ग", "भारत में पुर्तगाल का उपनिवेश" va "सूर्य और वायु" matnlarini o'qib, tarjima qilish va berilgan vazifalarni bajarish [A:4, B.127-130]

Tinglab tushunish: B1 darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36]

Gapirish: Berilgan matnlarni gapirib berish, o'rgangan yangi so'zlarni nutqda qo'llash. Gapirish ko'nikmasini oshirish uchun qo'shimcha mashqlar. [A:7; Q:36]

3-mavzu. Takroriy tus. Payt ergash gapli qo'shma gaplar अभ्यास बोधक क्रिया। कालवाचक उपवाक्य

Grammatika: Takroriy tus. Payt ergash gapli qo'shma gaplar [Q:27, B.402-404]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [Q:27, B.170-180]

O'qish: “पत्र व्यवहार” matni o'qish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:27, B.160-165]

Tinglab tushunish: B2 yuqori o'rta darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36]

Gapirish: “Til bilishning afzalliklari” [internet, ARM, Q:18]

4-mavzu. Taxmin mayli. O'rin ergash gapli qo'shma gaplar संदेहार्थक वृत्ति। स्थानवाची क्रियाविशेषण उपवाक्य

Grammatika: Taxmin mayli. Taxmin maylining sodda shakli. Taxmin maylining qo'shma notugal shakli. Taxmin maylining qo'shma tugal shakli. Taxmin maylining protsessiv shakli. O'rin ergash gapli qo'shma gaplar. [A:4, B.158-165]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:4, B.169-171]

O'qish: “जब मैं पढ़ता था” matnini o'qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:4, B.165-169]

Tinglab tushunish: B2 yuqori o'rta darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36]

Gapirish: Berilgan siyosiy-ijtimoiy mavzudagi matnlarni gapirib berish, o'rgangan yangi so'zlarni nutqda qo'llash. [Q:39,40]

5-mavzu. Fe'l asosi. Kauzativ fe'llar क्रिया मूल। प्रेरणार्थक क्रिया

Grammatika: Fe'l asosi. Kauzativ fe'llarning yasalishi [A:4, B.172-178]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:4, B.181-188]

O'qish: “ताजमहल” matnini o'qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:4, B.178-181]

Tinglab tushunish: B2 yuqori o'rta darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36, 37, 38]

Gapirish: “Tarixiy shaharlar – tarix ko'zgusi” (Hindiston-O'zbekiston misolida) mavzusida taqdimot tayyorlash [internet, ARM]

6-mavzu. Istak maylining murakkab shakllari संभावनार्थक वृत्ति के संयुक्त रूप

Grammatika: Istak maylining qo'shma notugal shakli. Istak maylining qo'shma tugal shakli. Istak maylining protsessiv shakli [A:2, B.4-26]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:2, B.4-5; 12-13;18-21]

O'qish: “रेलवे सफ़र” va “भारत की भौगोलिक स्थिति” (1) matnlarini o'qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:2, B.7-8; 14-16; 21-24]

Tinglab tushunish: B2 yuqori o'rta darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36, 42]

Gapirish: “कुतुब मीनार” matni [A:2, B.8-9] hamda “चुटकुले” mavzudagi matnlarni gapirib berish [Q:27; B:159, 181, 202, 250]

B2 YUQORI O'RTA DARAJA (7-semestr)

1-mavzu. Shart maylining murakkab shakllari

संकेतार्थक वृत्ति के संयुक्त रूप

Grammatika: Shart maylining qo'shma notugal shakli. Shart maylining qo'shma tugal shakli. Shart maylining protsessiv shakli. [A:2, B.27-46]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:2, B.28-29;32-34; 37-38; 41-42; 44-46]

O'qish: “भारत की भौगोलिक स्थिति”(2) va “भारत की शिक्षा प्रणाली” matnlarini o'qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:2, B.29-32; 37-39]

Tinglab tushunish: B2 yuqori o'rta darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36, 37]

Gapirish: Berilgan matndan (प्रेमचंद, “गबन” के आधार पर) parchani gapirib berish, o'rgangan yangi so'zlarni nutqda qo'llash. [Q:27; B:68-69]

2-mavzu. Taqlid so'zlar. Undov.

ध्वन्यात्मक शब्द। विस्मयादिबोधक अव्यय

Grammatika: Taqlid so'zlar. Undov.

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:2, B.48-54]

O'qish: “हिसाब का पाठ” matnini o'qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:2, B.50-51]

Tinglab tushunish: B2 yuqori o'rta darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36, 37, 41]

Gapirish: Maqol, matal, topishmoq ayitib berish [Q:37]

3-mavzu. Undalma

संबोधन

Grammatika: Undalma [A:2, B.46-48; Q:28, B:331-333; Q:27, B:349-351]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:2; B:55-60]

O'qish: “हिसाब का पाठ” (2) matnini o'qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:2, B.56-58]

Tinglab tushunish: B2 yuqori o'rta darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:40]

Gapirish: “गणित शब्द का इतिहास” matnini gapirib berish [A:2, B.59-60]

4-mavzu. Ravishdoshlar

क्रियावाचक क्रियाविशेषण

Grammatika: Otdan yasalgan ravishdoshlar. Sodda notugal ravishdoshlar. Qo'shma notugal ravishdoshlar. Sodda tugal ravishdoshlar. Qo'shma tugal

ravishdoshlar. “बिना”, “बेगर” morfemalari bilan ishlatiluvchi inkor ravishdoshlari. “करते-करते” shaklidagi juft ravishdoshlar [A:2; B:52-70]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [Q:27, B:122-137]

O‘qish: Mashqda berilgan matnni o‘qish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:27, B:124-126]

Tinglab tushunish: B2 yuqori o‘rta darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:38]

Gapirish: “उच्चैकिस्तान की भौगोलिक स्थिति” mavzusida taqdimot tayyorlash (internet, ARM)

5-mavzu. Son

संख्य

Grammatika: Kasr va ko‘payuvchi son [Q:27, B:383-385]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:2, B:81-90]

O‘qish: “पाँचवाँ बेटा” matnini o‘qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:2, B:91-92]

Tinglab tushunish: B2 yuqori o‘rta darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36,37]

Gapirish: Milliy qadriyatlar mavzusida davra suhbari [internet, ARM, Q:18]

B2 YUQORI O‘RTA DARAJA (8-semestr)

1-mavzu. Qo‘shma gaplar

संयुक्त वाक्य

Grammatika: Bog‘langan qo‘shma gaplar: biriktiruv, ayiruv, zidlov, chog‘ishtirish va natija bog‘lovchili qo‘shma gaplar [A:3, B.183]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:3, B.190]

O‘qish: “अंतरिक्ष-युग” matnini o‘qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:2, B:97-100], “इंटरनेट की दुनिया” matnini o‘qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:2, B:111-113]

Tinglab tushunish: B2 yuqori o‘rta darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36,42]

Gapirish: Berilgan siyosiy-ijtimoiy mavzudagi matnlarni gapirib berish, o‘rgangan yangi so‘zlarni nutqda qo‘llash [Q:39,40]

2-mavzu. Ergashgan qo‘shma gaplar

मिश्र वाक्य

Grammatika: Bosh va ergash gaplar [A:3, B.223]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:3, B.235]

O‘qish: “भारत की अर्थ-व्यवस्था का इतिहास” matnini o‘qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:2, B:121-123; 126-128]

Tinglab tushunish: B2 yuqori o‘rta darajadagi audiolardan tinglab tushunish

va berilgan vazifalarni bajarish [Q:37]

Gapirish: “उज्बेकिस्तान की अर्थ-व्यवस्था” mavzusida mini guruh bo‘lib chiqish qilish [internet, ARM, Q:18]

3-mavzu. Hindiy tili leksikasining etimologik jihatlarini

हिंदी भाषा की शब्दावली के व्युत्पत्तिपरक पक्ष

Grammatika: Tatsama, tadbhava, deshya so‘zlari [A:2, B:114-118]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:2, B:118-119]

O‘qish: “भ्रष्टाचार: एक समस्या” matnini o‘qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:2, B:119-120]

Tinglab tushunish: B2 yuqori o‘rta darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:36]

Gapirish: “Yaxshi va yomon illatlar” mavzusida suhbat [internet, ARM, Q:18]

4-mavzu. “कि” va “क्या” bog‘lovchili ergashgan qo‘shma gaplar

“कि” और “क्या” के साथ संज्ञावाचक उपवाक्य

Grammatika: Ega va kesim ergash gaplar [A:3, B.225; A:3, B.243]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:3, B.235; A:3, B.260]

O‘qish: “ओलिम्पिक खेल” (1) matnini o‘qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:2, B:135-138]

Tinglab tushunish: B2 yuqori o‘rta darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:38]

Gapirish: Sportga oid yangiliklarni gapirib berish [Q:38]

5-mavzu. Aniqlovchi ergash gaplar

विशेषण उपवाक्य

Grammatika: Aniqlovchi ergash gaplar [A:3, B.272]

Yozish: Mavzuga doir mashq va topshiriqlarni bajarish [A:3, B.287]

O‘qish: “ओलिम्पिक खेल” (2) matnini o‘qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:2, B:141-143], “मोबाइल फोन - सुविधा या असुविधा” matnini o‘qish va berilgan vazifalarni bajarish [A:2, B:147-148]

Tinglab tushunish: B2 yuqori o‘rta darajadagi audiolardan tinglab tushunish va berilgan vazifalarni bajarish [Q:37]

Gapirish: “Sport–salomatlik garovi” mavzusida kichik chiqish qilish [internet, ARM, Q:18]; “Zamonaviy texnik vositalar: foydasi va zarari” mavzusida kichik chiqish qilish [internet, ARM, Q:18]

III.1. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta’lim shakllari: tarjima, matn tuzish, rasmiy xat, insho (esse) yozish,

dublyaj,

“Xorijiy sharq tili (hindiy tili)” fanidan mustaqil ta’limda tarjima qilish uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Badiiy matn tarjimasini
2. Ijtimoiy-siyosiy mavzudagi matnlar tarjimasini
3. Ilmiy-texnikaviy matnlar tarjimasini
4. Falsafiy matnlar tarjimasini
5. Mamlakatshunoslikka oid matnlar tarjimasini
6. Rasmiy hujjatlar tarjimasini
7. OAV materiallari tarjimasini

Shuningdek, **“Xorijiy sharq tili (hindiy tili)”** fanidan mustaqil ish sifatida quyidagi mavzularda matn tuzish, rasmiy xat, insho (esse) yozish kabi vazifalar berilishi tavsiya etiladi:

1. Bayramlar
2. Bizning institut.
3. Bizning universitet
4. Dehli
5. Hayvonot olami. Hayvonot bog‘ida
6. Hindiston
7. Hindiston maorif tizimi
8. Hindiston –O‘zbekiston aloqalari
9. Hindiston qadamjolari
10. Hindiston xalqlarining rasm-rusim va marosimlari
11. Hindistonning adabiyoti va san’ati
12. Hindistonning poytaxti
13. Mening ish kunim
14. Mening kun tartibim.
15. Mening oilam.
16. Mening orzuim.
17. Muyyan grammatik mavzuni mustaqil o‘rganish, qiyosiy tahlil qilish
18. O‘zbekiston
19. O‘zbekiston qadamjolari.
20. O‘zbekiston va Hindiston o‘rtasidagi aloqalar tarixi
21. O‘zbekiston va Hindistonning milliy bayramlari
22. O‘zbekiston va Hindistonning xalq maorifi
23. O‘zbekistonning ichki va tashqi sivosati
24. Pochta, telegraf, telefon
25. Sevimli asarim.
26. Shahar bo‘ylab sayr. Poyezdda sayohat. Samolyotda sayohat
27. Sport
28. Taniqli kishilar hayoti
29. Toshkent.

	<p>30.Vrach huzurida 31.Xarid, magazinda, bozorda 32.Xonadon, yotoqxonona, xonadon jihozlari 33.Yil fasllari. Kalendar. Ob-havo 34.Zamonaviy texnologiyalarning kundalik hayotdagi ahamiyati</p> <p>Mavzularni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda, quyidagi shakllardan foydalanishi mumkin:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ darsliklar va o'quv qo'llanmalarining mavzularini o'rganib chiqish; ❖ Ibrat farzandlari platformasidan mustaqil ta'lim doirasida samarali faoydalanish; ❖ tarqatma material asosida alohida ma'ruza mavzularini o'zlashtirish; ❖ maxsus ilmiy adabiyot asosida mavzular ustida ishlash; ❖ o'quv-ilmiy-tadqiqot faoliyat bilan bog'liq mavzularni chuqur o'rganish; ❖ turli mavzularga doir adabiyotni o'qish (uy o'qishi /domashneye chteniye); ❖ ta'lim olishning faol va muammoli usullari qo'llangan o'quv mashqlarini bajarish; ❖ taqdim etilayotgan mavzu bo'yicha referat, esse, maqola va testlar tayyorlash; ❖ mavzu bo'yicha slayd-prezentatsiyani tayyorlash; ❖ ilmiy ma'ruza tayyorlash va taqdimot qilish. ❖ Tarjima (Badiiy, siyosiy, tarixiy matnni o'qish, yozma yoki og'zaki tarjima qilish; bunda yangi so'zlar lug'ati ham taqdim etiladi) ❖ Vaziyatli holatlarga tegishli keys-stadilar tuzish
3	<p style="text-align: center;">IV. Ta'lim natijalari/ Kasbiy kompetensiyalari</p> <p>Talaba bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • xorijiy sharq tilining morfologik tuzilishi va tovush tizimini; • xorijiy sharq tilidan o'qitish olib borilayotgan tilga tarjima qilish amaliyoti spetsifikasi va stilistik xususiyatlari, me'yoriy grammatika asoslarini; • xorijiy sharq tilining rivoji va til doirasidagi ekstralingvistik shakllanishning asosiy faktorlari hamda tarixiy manbalari, uning dialektik xilma-xilligini; • qiyosiy-tarixiy tilshunoslik sohasidagi munozarali masalalarni; • yozma adabiy til tarixi, yozma yodgorliklar tili haqida <i>tasavvurga ega bo'lishi</i>; • xorijiy sharq tilining yozma, adabiy va og'zaki shakllarini; • tilning ilmiy tavsifi, yozuv, grafik xususiyatlari, orfografiyasi, punktuatsiyasi, leksik-grammatik xususiyatlari, so'z yasalihi va uning tuzilishi, boshqa tillardan so'z o'zlashtirish qonuniyatlarini; • sodda va qo'shma gaplar, so'z birikmalari, leksika va yozma nutq, dialektik leksikaning asosiy xususiyatlarini;

- matn tili, yozuv xususiyatlari, imlo va punktuasion xususiyatlari, leksik-grammatik xususiyatlari, soʻz yasalishi va uning tuzilishi, boshqa tillardan soʻz oʻzlashtirish qonuniyatlarini;

- ilmiy atamalar tizimi, lingvistika va adabiyotshunoslikka tegishli tushunchalarni *bilishi va ulardan foydalana olishi*;

Bular bilan bir qatorda bakalavr:

- xorijiy sharq tilidagi adabiy matnlarni oʻqitish olib borilayotgan tilga tarjima qila olish;

- xorijiy sharq tilida chet ellik mutaxassislar bilan muayyan sohada va umumiy masalalarda toʻlaqonli jonli muloqot olib borish *koʻnikmasiga ega boʻlishi*;

- har turli va murakkab matnlarni oʻqitish olib borilayotgan tildan birinchi xorijiy tilning hozirgi adabiy shakliga yozma tarjima qila olish;

- xorijiy sharq tilida muloqot qilish, nutq soʻzlash;

- xorijiy sharq tilidan oʻqitish olib borilayotgan tilga suhbat, nutq va maʼruzalarni ogʻzaki izchil va sinxron tarjima qila olish;

- xorijiy sharq tili va oʻqitish olib borilayotgan tildagi maʼlumotlarni qoʻllab annotatsiya, referat, maʼlumotlar toʻplash, tuzish *malakalariga ega boʻlishi kerak*.

B2 yuqori oʻrta daraja talabasi quyidagi lingvistik kompetensiyalarga javob berish kerak:

- **tinglab tushunish:**

- talabalar kundalik, ijtimoiy, taʼlimiy yoʻnalishidagi mavzularni, adabiy til meʼyorlari doirasidagi ogʻzaki nutq yoki disklarga yozilgan shakldagi matnlarni, shuningdek, oʻquvchiga oldindan maʼlum yoki maʼlum boʻlmagan mavzularni tarkibida idiomatik birliklar boʻlishiga qaramasdan tushuna olishi;

- sharq tilida soʻzlashuvchi kishilarning fikrlarini bemalol, erkin tushunishlari;

- ommaviy axborot vositalari orqali namoyish etiladigan yoki eshittiriladigan yangiliklar, joriy voqea va hodisalar toʻgʻrisidagi maʼlumotlarning asosiy qismini tushuna olishlari;

- **gapirish:**

- turli xil mavzularni grammatik xatolarga yoʻl qoʻymasdan, vaziyatga koʻra gapira olishlari;

- bemalol va erkin ravishda oldindan belgilab berilgan savollardan chetga chiqib, kerakli oʻrinlarda fikr aytib, suhbat qura olishi,

- kasbiy-kommunikativ holatlarga asoslangan, maʼlum bosqichiga moʻljallangan erkin va meʼyoriy dialoglarda qatnashishi kerak.

- mutaxassisligi boʻyicha aniq, tez va batafsil axborot berishni, tavsiflashni, aniq va mantiqiy ketma-ketlikda tuzilgan tafsilotlari bilan, eshituvchilarga tushunarli boʻladigan darajadagi maʼruza qila olish salohiyatiga ega boʻlishi;

- kasbiy yoʻnalish boʻyicha barcha maʼlumotlarni oʻz ichiga olgan har qanday monologni tuza olishi;
- tayyorgarliksiz maʼruza mavzusiga oid boʻlmagan masalalarda fikr-mulohazalar bildirgan tinglovchilarning fikrlarini rivojlantira olishi hamda oʻz fikrlarini oson va qulay shaklda ifoda eta olishini namoyish qilishi kerak.

• **oʻqish:**

- murakkab boʻlgan matnni koʻzdan kechirib, undagi oʻziga kerakli muhim maʼlumotlarni ajrata bilishi;
- turli janrlardagi kasbga oid matnlarni tushunish, oʻqish bosqichiga asoslangan nutq koʻnikmalariga mos boʻlgan matnlarni oʻrganish hamda zamonaviy badiiy nasrni tushunishi kerak.

• **yozish:**

- kasbga oid boʻlgan manbalarni eshitib, annotatsiyalar yozish;
 - elektron va rasmiy xatlar, maʼruzalar, tezislar yoki turli referatlar yozish hamda mutaxassislik boʻyicha asosiy ish hujjatlarni tuza olishi kerak.
- Yuqoridagilardan tashqari bakalavr quyidagi til bilimlari malakasiga ega boʻlishi kerak:

- nutqning fonetik jihatlari - talaffuz koʻnikmasi va malakasini egallashi va rivojlantirishi;
- nutqning leksik jihatlari - maʼlum oʻquv bosqichida turli muloqot doirasidagi kasbga yoʻnaltirilgan kommunikativ soʻz qatlamini oʻzlashtirishi;
- nutqning grammatik jihatlari - maʼlum oʻquv bosqichiga asoslangan turli kommunikativ holatlar doirasidagi mavzuga oid konstruksiyalar va bir-biriga bogʻliq xususiyatlarini egallashi lozim.

4

V. TAʼLIM TEXNOLOGIYALARI VA METODLARI:

- Ibrat farzandlari platformasida hindiy tili faniga doir darslardan samarali faoydalanish;
- videomahsulotlardan foydalanish;
- grammatik-tarjima metodi;
- audio-lingval metod;
- audiovizual metod;
- namoyish qilish (demonstratsiya) metodi;
- interfaol keys-stadilar;
- rolli oʻyinlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);
- guruhlarda ishlash;
- individual loyihalar; jamoaviy loyihalar;
- organayzer (Klaster, Baliq skeleti, Ajurli arra, FSMU, Bumerang, Insert, BBXB) lar;
- infografikalar yaratish va boshqalar.

5.	<p style="text-align: center;">VI. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, mustaqil ta'lim bo'yicha hamda joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ish yoki og'zaki imtihonni topshirish.</p>
6.	<p style="text-align: center;">VII. ASOSIY, QO'SHIMCHA O'QUV ADABIYOTLAR VA AXBOROT MANBALARI</p> <p style="text-align: center;">Asosiy adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Xodjayeva T.A., Saidnazarova N.O. हिन्दी भाषा (O'quv qo'llanma 1-qism), T., 2024 2. Yunusova A.A. Hindiy tili. (darslik) 3-qism /हिन्दी भाषा 3-भाग/ TDSHU., 2024 3. Sodiqova M.Q., Suleymanova M. Hindiy tili (Darslik) 4-qism, TDSHU., 2023 4. B.R.Rahmatov, M.Q.Sodiqova, M.M.Suleymanova. Hindiy tili (darslik). 2-qism, TDSHU, 2022 5. Raxmatov B.R., Sodiqova M.Q., Nurmatov S.S., Suleymanova M.M. Hindiy tili (darslik) T., 2018 6. Abdurahmonova M. Urdu va hindiy tillari qo'shma gap sintaksisi. (O'quv qo'llanma) TDSHI, 2002 7. सारंगी 1। हिंदी भाषा की पाठ्यपुस्तक। नई दिल्ली। 2023 8. हिंदी प्रमाणपत्र पाठ्यक्रम। केंद्रीय हिंदी संस्थान। आगरा। 2021 9. मोहन। हिंदी डिप्लोमा पाठ्यक्रम। केंद्रीय हिंदी संस्थान। आगरा। 2021 10. नन्द किशोर पांडेय। हिंदी संरचना अभ्यास पुस्तिका। केंद्रीय हिंदी संस्थान. आगरा। 2017 11. Kavita Kumar. Hindi for non-Hindi speaking people, Noida, 2015 12. भारत सिंह, किसके कटो "आओ हिंदी सीखें" भारत, नई दिल्ली, 2011 मीनू कथूरिया। "सरल हिंदी भाषा का व्याकरण तथा रचना। भारत, नई दिल्ली, 2010 <p style="text-align: center;">Qo'shimcha adabiyotlar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. Mirziyoyev Sh.M. Hozirgi zamon va Yangi O'zbekiston. - Toshkent: O'zbekiston, 2024 14. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va faravon yashaylik. 5-jild.- Toshkent: O'zbekiston, 2023 15. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda taraqqiyot strategiyasi asosida demokratik islohotlar yo'lini qat'iy davom ettiramiz. 6-jild. - Toshkent: O'zbekiston, 2023 16. Murtazaxodjayeva M.M. So'zlashuv kitobi (O'zbekcha-hindiycha/Hindiycha-o'zbekcha)-TDSHU, 2024 17. Shomatov O.N., Raxmatov B.R. O'zbekcha-hindiycha lug'at. T., 2015 18. Сигорский А.А., Саксена Н. Язык Хинди (Слушай, читай, рассказывай). (Уровни В1-В2). Москва: МГИМО-Университет, 2013.

19. Shomatov O.N. Hindiy tili me'yoriy grammatikasi (O'quv qo'llanma) - TDSHI., 2010
20. Begizova X.B. हिन्दी पाठ्य-पुस्तक (O'quv qo'llanma) - TDSHI., 2007
21. Shomatov O.N. Janubiy Osiyo tillariga kirish: 1-qism. T.,2003
22. Shomatov O.N. Janubiy Osiyo tillariga kirish: 2-qism. T.,2003
23. Shomatov O.N. Janubiy Osiyo tillariga kirish: 3-qism. T.,2004
24. Степаненко А.Ю. हिन्दी-रूसी शब्दकोश। Москва, 2001 г.
25. Дымшиц З.М. Учебник языка хинди. Часть I. М. - 1980
26. Дымшиц З.М. Учебник языка хинди: Часть II. М. - 1980
27. Дымшиц З.М. Учебник языка хинди: Часть III. М.- 1983

Scopusdan maqolalar

K.A.Raxmatjonova. The history of formation of cases in Hindi languages International journal of scientific and technology research Volume 9, Issue 01, January 2020 1068-1070 <https://www.ijstr.org/final-print/jan2020/>

Axborot manbalari

28. www.gov.uz
29. www.lex.uz
30. www.ziyo.net
31. <https://ibratfarzandlari.uz>
32. <https://ciet.ncert.gov.in> (Central Institute of Educational Technology. Kritika Bhag I. Class 9. Subject: Hindi. Sanchayan Bhag 1. Class 9. Subject: Hindi. Kshitij Bhag 1.)
33. https://youtube.com/@tsuos_hindiytli2806?si=GZBTSonU96O2PQ9X (Audiolar)
34. <https://lgandlt.blogspot.com/2023/04/structure-of-sentence-in-hindi.html?m=1> (Grammar)
35. <https://www.hindipod101.com/> (Audio va videolar – A1 dan C1 (Advanced) gacha)
36. <https://www.learnhindiedutainment.in/>
37. https://ndtv.in/livetv-ndtvindia#pfrom=home-khabar_nav
38. <https://www.mea.gov.in/index-hi.htm>
39. <https://gov.uz/ru/mfa>
40. <https://www.tiwariacademy.com/hindi/vyakaran/>
41. https://enthu.com/blog/hindi/hindi-grammar?srsltid=AfmBOoqN86gwpjKSeoKoPMWMXXVS_5kzFmEa8nkaY8HT1pD8_4mmfVEk https://t.me/hindi_tili

7 Fanning o'quv dasturi Janubiy Osiyo tillari va adabiyoti oliy maktabi tomonidan ishlab chiqilgan va 2025 yil "25" yuzdagi 21-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

Fanning o'quv dasturi Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti

	Kengashining 202 <u>5</u> yil " <u>28</u> " <u>iyun</u> dagi <u>11</u> - sonli bayoni bilan tasdiqlangan.
8	<p>Fan/modul uchun ma'sullar:</p> <p>N.B. Xodjayeva– TDSHU, Janubiy Osiyo tillari va adabiyoti oliy maktabi boshlig'i, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent;</p> <p>U.U. Muxibova– TDSHU, Janubiy Osiyo tillari va adabiyoti oliy maktabi filologiya fanlari doktori, professor;</p> <p>S.S. Nurmatov– TDSHU, Janubiy Osiyo tillari va adabiyoti oliy maktabi filologiya fanlari doktori, dotsent;</p> <p>K.A. Raxmatjonova– TDSHU, Janubiy Osiyo tillari va adabiyoti oliy maktabi filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsenti v.b.</p> <p>M.M.Murtaxodjayeva–TDSHU Janubiy Osiyo tillari va adabiyoti oliy maktabi katta o'qituvchisi;</p> <p>M.X. Ismatullayeva – TDSHU, Janubiy Osiyo tillari va adabiyoti oliy maktabi o'qituvchisi;</p> <p>N.O. Saidnazarova– TDSHU, Janubiy Osiyo tillari va adabiyoti oliy maktabi o'qituvchisi</p>
9	<p>Taqrizchilar:</p> <p>Abdurahmonova M.H. – TDSHU, Janubiy Osiyo tillari va adabiyoti oliy maktabi filologiya fanlari nomzodi, professor;</p> <p>M.K. Mishra – PhD, Mumbay universiteti, Hindiston</p>

Self